

BioRingerike – Bevisst satsing på fremtidsrettet næringsutvikling

Ringerikskonferansen den 16.06.2009

Bjørn Andvig

- **Bakgrunn** – siv.ing / bedr øk – ledererfaring fra industri og 25 års praksis som rådgiver – med hovedtyngde i energiforsyning og telekommunikasjon – lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt.
- **Erfaringer** – Ledet og gjennomført svært mange omstillings- og fornyelsesprosesser og målrettede prosjekter.
- **Nasjonal, regional og lokal forankring** –
 - Ansatt i SINTEF MRB AS – med tyngdepunkt innenfor Fornybar Energi og Miljø – satsing, arbeider også med industrialisering av avansert teknologi.
 - Entusiastisk engasjert i videre næringsutvikling i Ringeriksregionen – BioRingerike.
 - Utarbeidet Klima- og Miljøstrategi i samarbeid med Ringeriks-Kraft
 - Gjennomført omstillingsprosesser i en rekke energiselskap – blant annet i MNB, ØEE, Hadeland og Vest-Oppland

BioRingerike – Et nettverk for fremtiden

- Bioressurser og Bioenergi er en del av vårt evige fornybare grunnlag
- Ringerike og Hadeland har mange unike fortrinn – og må utnytte dette til konkrete tiltak for økt verdiskapning.
- Vekstområder må bygge på
 - Follum – med infrastruktur, logistikk og industriell plattform
 - Follum – med bio-olje, biodrivstoff og prosessindustri for fremtiden.
 - Eggemoen – med infrastruktur, flyplass og teknologipark
 - **BioRingerike – med utvikling knyttet til energibedrifter og bioressurser**
 - Forsvaret – FLO med store behov – og ikke utnyttet potensial
- Våre henvendelser til sentrale myndigheter må være spesifikke - **KONKRETE** prosjekter og prosesser – klare mål og budsjetter...

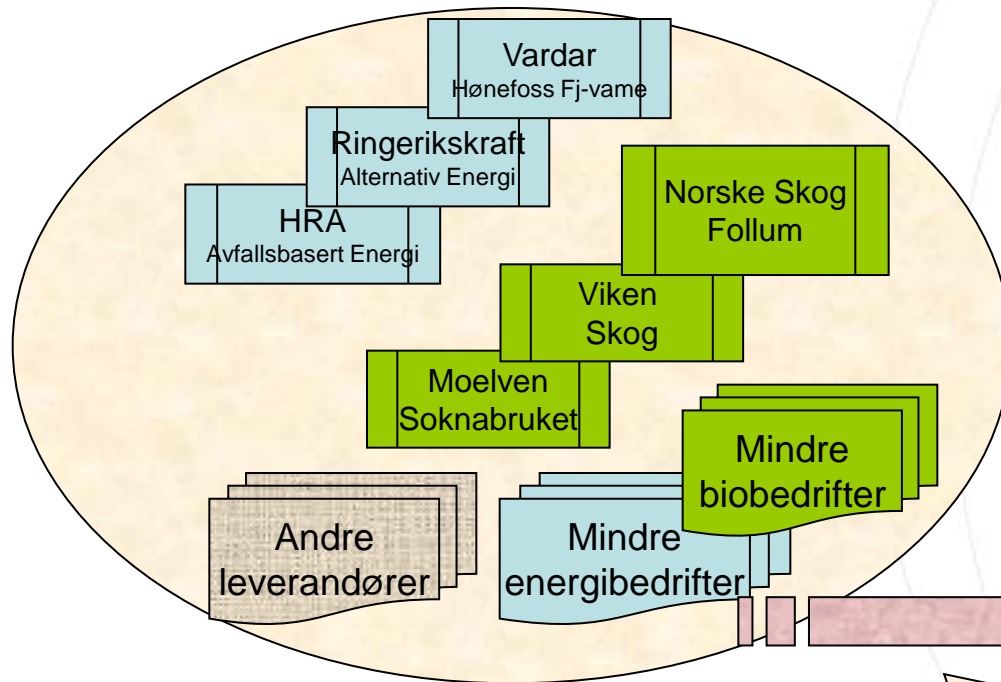
BioRingerike - Målsettinger – Biomasse og Bioenergi

- Gjennom å ta utgangspunkt i sine komparative fortrinn kan næringslivet i regionen utvikles og styrkes – og slik bygge grunnlaget for varige, regionale konkurransefortrinn
 - Innen 2020 skal **Ringeriksregionen ha en årlig vekst** i næringsvirksomhet knyttet til biomasse på **10 %**
 - Ringeriksregionen skal fremstå som **nasjonalt ledende** innenfor forretningsmessig utvikling basert på bærekraftig utnyttelse av biomasse og bioenergi
 - Gjennomføring av prosjekt og prosess skal skje gjennom **mobilisering** av større fyrårnsbedrifter, nisjeaktører, leverandørnæringer, kompetansemiljøer og lokale og regionale offentlige aktører; kommuner og fylkeskommuner.
 - **Regionrådet** – med kommuner og fylkeskommunen – bidrar konkret med å finansiere prosessen – næringsaktørene deltar aktivt i bearbeiding av de aktuelle prosjekter og oppgaver.

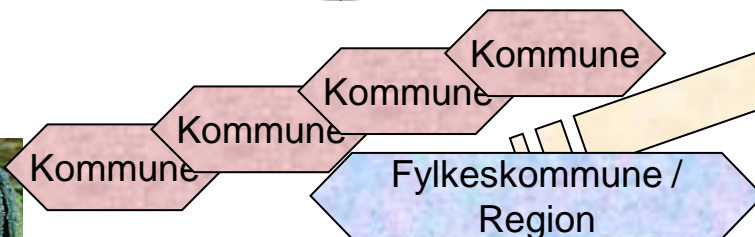

Klyngen eller nettverk – som et forpliktende fellesskap

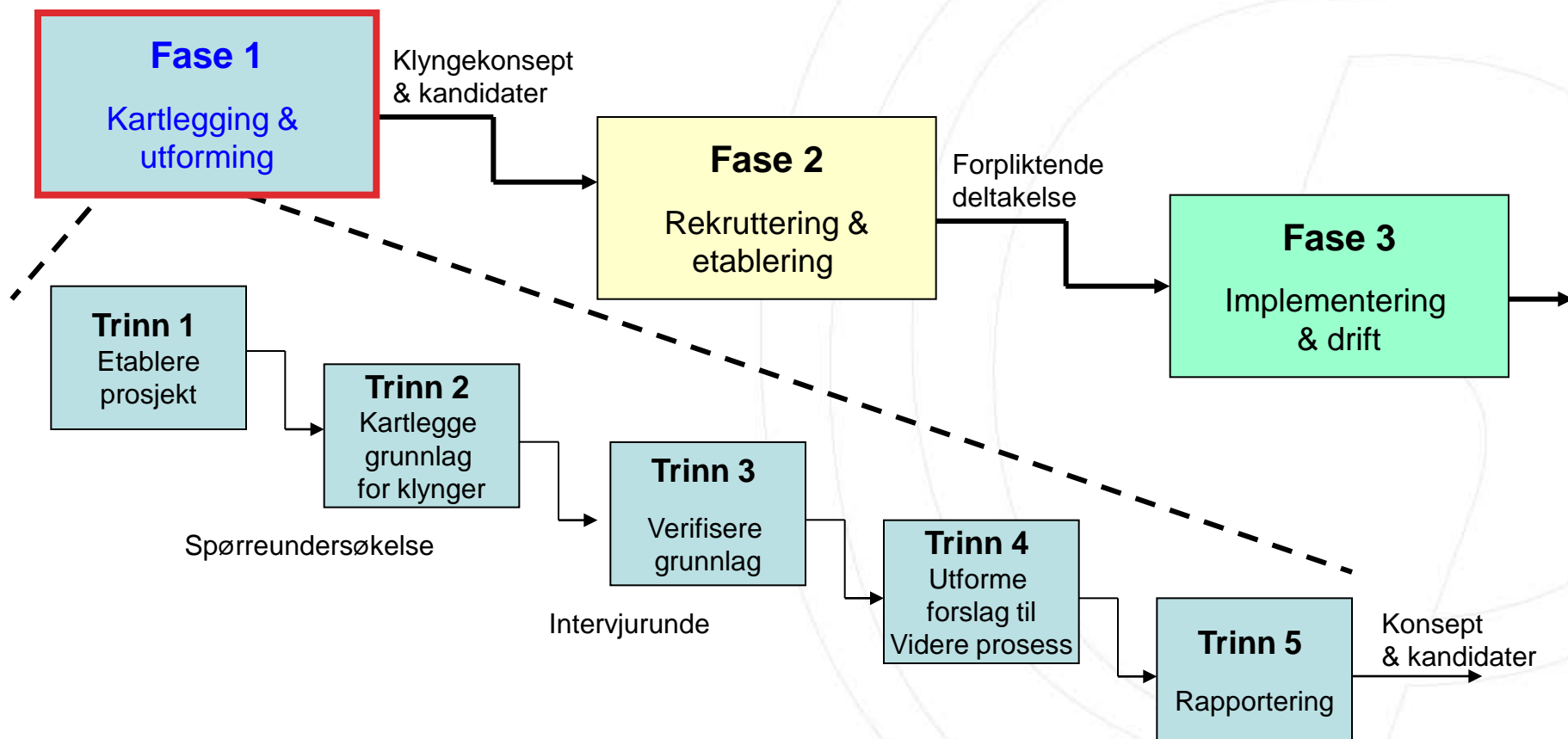
Det regionale "bakteppet"

Å
etablere et
forpliktende
samarbeid
gjennom et
**Bioressursbasert
Formalisert
Fellesskap**

Utgangspunkt høsten 2007: Forprosjektet - Fase 1 – Kartlegging & utforming

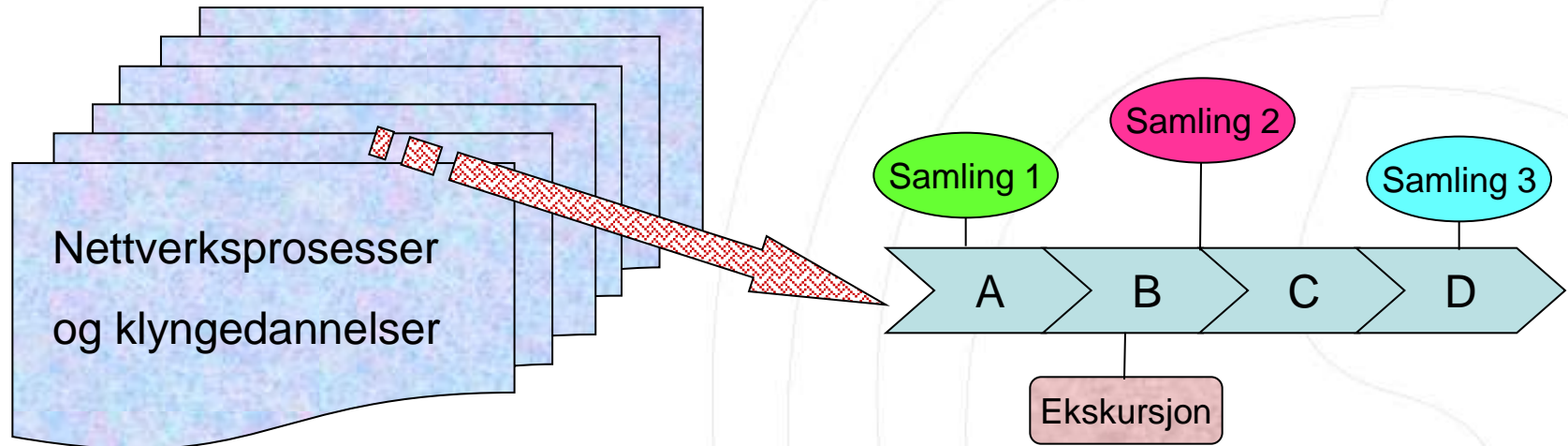

Samling og presentasjon

Arbeidet videre i 2008

– Nødvendige byggeklosser

I Fase 2 ble det lagt vekt på:

- Utvikling i andre regioner i Norge – les "Gode Sirklar"
- Prosesser i tilknytning til biomasse – bioenergi – les Växjö i Sverige
- Sørger for en prosess som sikrer langsiktig utvikling

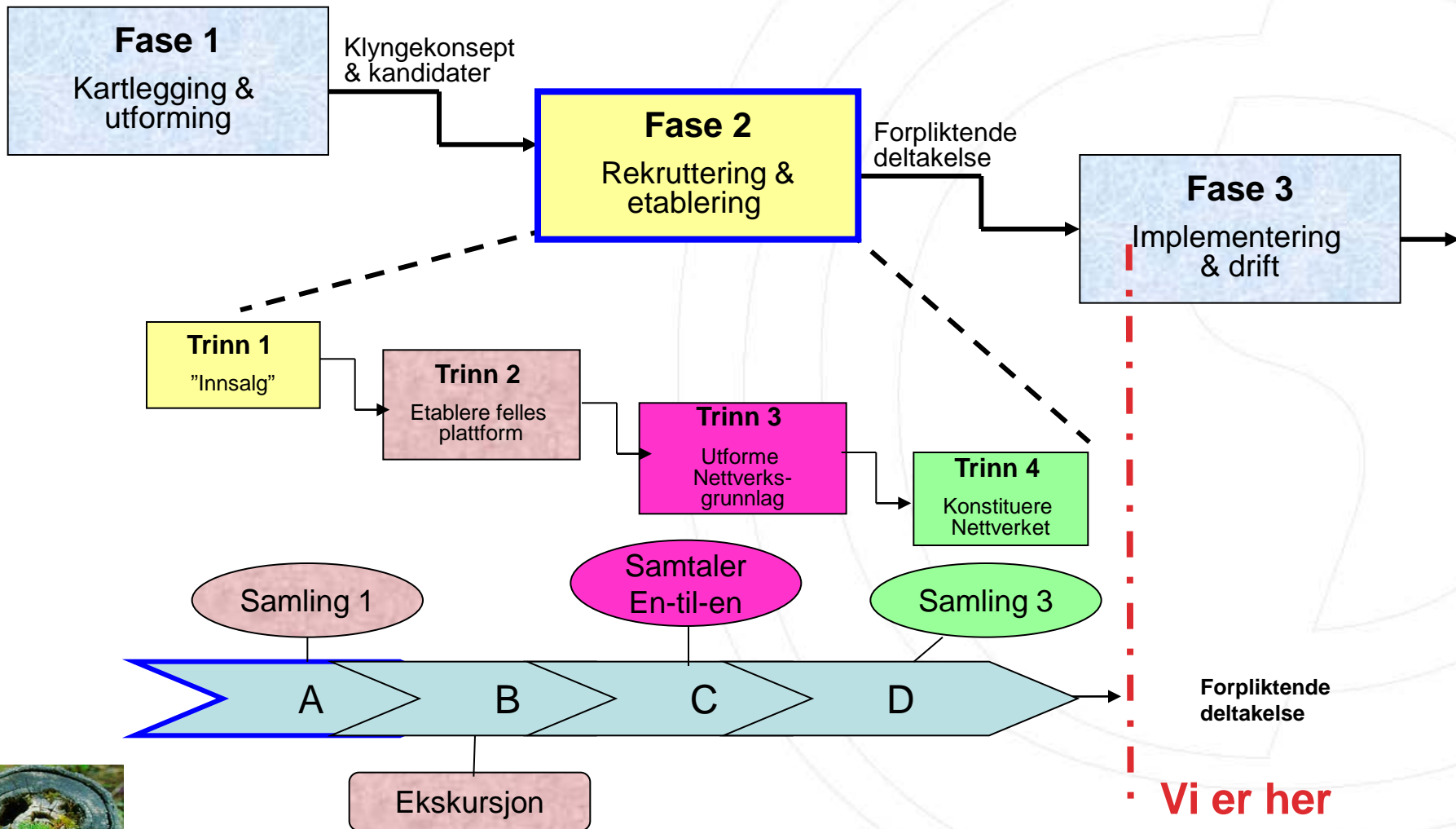
Klargjør "eierskapet" og ansvar for fremdrift og progresjon

- RNF står som Prosjektansvarlig –
- Regionrådet med en Prosjektstrategigruppe

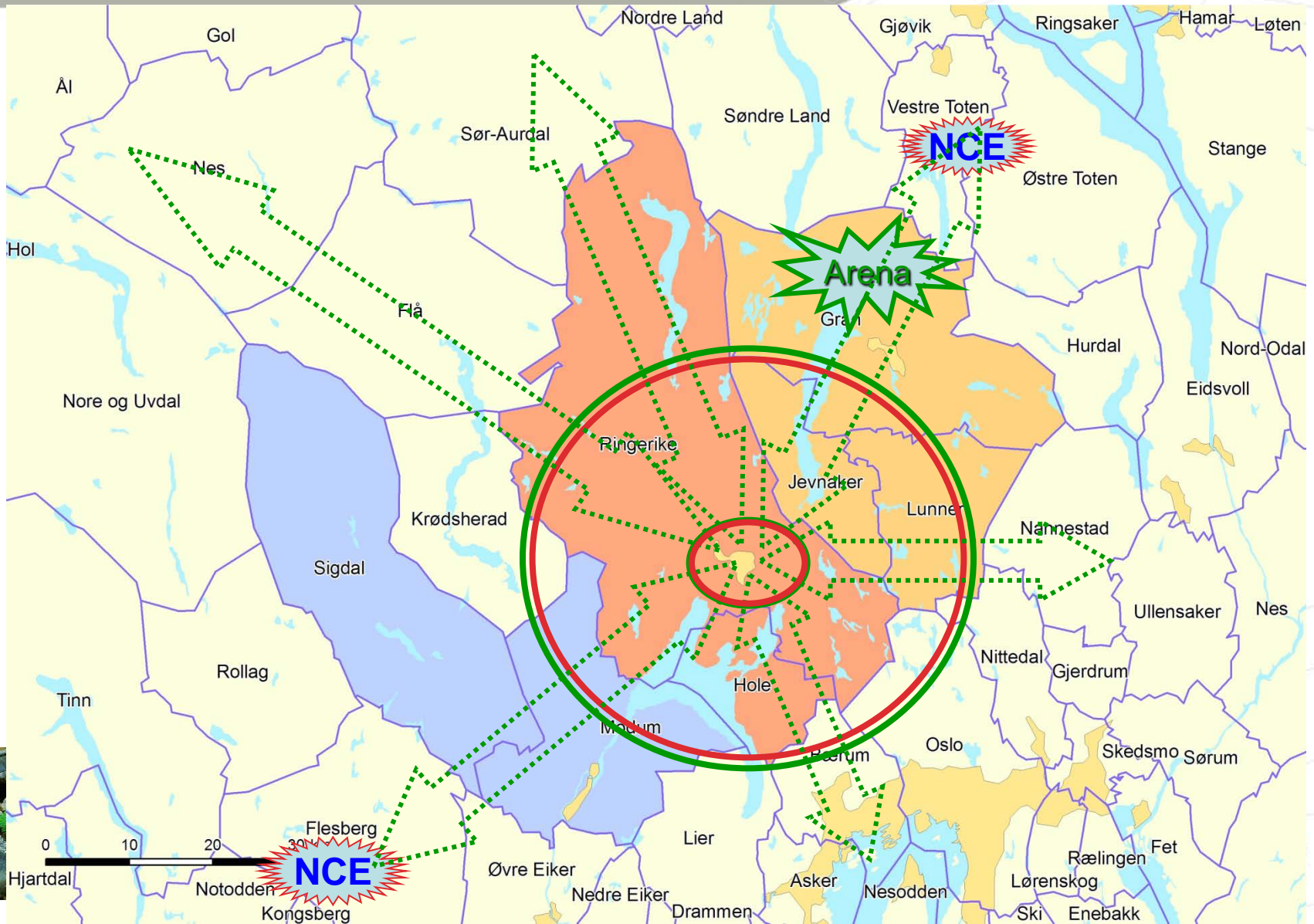

Dagsorden pkt 2 -

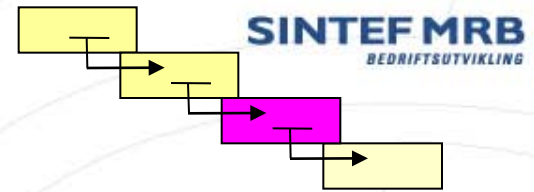
Fase 2 – Hva har vært gjennomført

Et Bio-nettverk i sentrum av ressursene

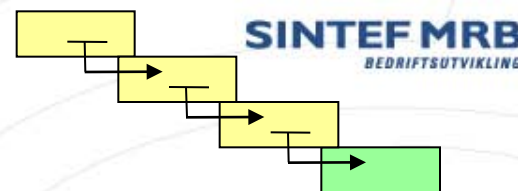
Oppsummering av inntrykk fra de respektive en-til-en samtaler

- **Alle – uten unntak – er positive til en videreføring av Bio-Ringerike**
- Alle forventer et konkret forslag til rammer og innhold – og er interessert i hva dette nettverk skal og kan gi av impulser til utvikling
- Det er – dels etter impulser fra arbeidet i Bio-Ringerike, og dels etter andre initiativ, etablert flere gode utviklingsprosesser hos hver og en og mellom de involverte aktører.
- De lokale / regionale offentlig eide aktører – som RIK og HRA – har svært konkrete planer for utvidelse og utvikling av biomassebasert virksomhet.
 - HRA - Biogass – fra matavfall – drivstoff til transport – tilsvarende 1.4 Mill km – det blir spennende å observere lukt når deponiet stenges og tildekkes.....
 - RIK - Biovarme – fra jordvarmeanlegg samt utskifting av oljebaserte varmekjeler – spesielt rettet mot kommunale anlegg for de ”grønne kommuner” samt større private anlegg
 - RIK – Tiltak for ”Grønne energikommuner” – lokale energileveranser – bio-baserte lokale varmesentraler – Samarbeid med Hadelandskommunene
 - Vardar – RIK – Follum – Avfallsforbrenning med varmesentral og el-produksjon – kunngjort i media 06.01.2009.
 - Hønefoss Fjernvarme, RIK og Ringerike Bioenergi opptre felles gjennom energisenteret i Fossveien i Hønefoss

Bio-næringsnettverk – Hva skal det bringe?

➤ Hva er et "Nettverk" – på vei mot en næringsklynge... ?

- En møteplass for mennesker og virksomheter som søker å stimulere hverandre til utvikling og vekst
- Et forum og en arena der deltakerne mottar og gir impulser til videre utvikling i egen regi, felles regi eller til annen viktig utvikling

➤ Hva skal "Nettverket" bringe –

- Kunnskaps- og kompetansebygging.
 - Ved å invitere ressurspersoner fra kunnskapsvirksomheter til foredrag og presentasjoner
 - Ved å initiere prosjekter som krever kompetansebygging regionalt
 - Ved å stimulere utvikling sammen med kunnskapsinstitusjoner
- Innovasjons- og utviklingsmuligheter
 - Ved å informere om opplegg og veier for å benytte alle stimulerende virkemidler i Norge og EØS-området
 - Ved å gjennomføre prosesser og ekskursionsjoner for deltakere til andre nettverk og arenaer.
- OPU- lignende prosesser og prosjekter
 - Gi kommunene i regionen mulighet til å utvikle og realisere tiltak som skaper "Grønt Innhold" i slagordene

➤ **Bliv konkret – med innholdt - på de ovenstående punkt**

- Kommunenes primære virksomhet er TJENESTER til innbyggere
 - Ikke å drive bygg eller energiforsyning til bygninger.
- Kommunenes Klima- og Miljøplaner – HVA og HVORDAN
 - Fra politiske mål og slagord – i alle retninger
 - Til konkrete målsettinger, handlingsplaner og budsjetterte tiltak
 - NVE, EBL og Enova sine veiledere
 - Vestviken med konkrete mål
 - BioRingerike som utvikling gjennom nettverk
 - Ringeriks-Kraft med Klima og Miljø-strategi
- Hva kan vi oppnå og Hvordan komme i gang?
 - Stort potensial i eksisterende bygg
 - Stille krav ved alle nyanlegg – og sikre virkemidler langsiktig

Gjennomføre en enkel utredningsprosess

- **Status** - Skaffe seg oversikt over aktuelle bygg og anlegg – dagens energibruk, el-spesifikt og varme-/kjølebehov
- **Potensial** – Utarbeide forslag til konkrete, alternative løsninger for de respektive anlegg – avhengig av romstruktur, bruk og behov.
- **Vurdere Investeringsbehov og driftsopplegg** – Tett samarbeid med det lokale e-verk eller andre operatører.
- **Handlingsplan og Budsjett** – legge de respektive tiltak inn i en prosjektplan og trekke nødvendige budsjettkonsekvenser

RIK – Klima og Miljøstrategi – med eierkommuner - eksempel

- Regionrådene – Ringerike og Hadeland - må være meget bevisst hvilken rolle de kan og bør ha - Regionrådet kan og skal **PRIORITERE** ressursbruk inn mot aktuelle satsningsområder
- Se sammenheng mellom ulike initiativ, og la Næringsaktørene selv utvikle dette videre
- **Konkrete initiativ i Ringeriksregionen – og dels med Hadeland - er knyttet til:**
 - Forbrenningsanlegget – Follum, Vardar, RIK – restavfall, energi og fjernvarme
 - HRA – økt kapasitet på Biogass - ?
 - RIK – Energiselskap som kompetansebase for kommunene –
 - Bidrar til miljøvennlig og kostnadseffektive energileveranser
 - Egen Miljø og Klima-strategi med konkrete tiltak i forsyningsområdet
 - Grønne energikommuner – satsing – gi begrepet konkret innhold – Hadeland og Ringerike. Skal arrangere felles konferanse 2 september
 - Arena Bioenergi Innlandet – Brandbu Hadeland – Ønsker allianser "Vestover"
 - Follum – Xynergo – Bio-oljer, biodrivstoff fra GROT - tremasse
 - Eggemoen- teknologiutvikling – Tronrud - Norsk Titanium
- **BioRingerike kan og bør bli en viktig del i en "God Sirkel" for utvikling av samfunn med bærekraftig livskvalitet!!**

Hvordan arbeider vi med utvikling av BioRingerike som Nettverk ?

- Vi – Gjennom Regionrådet, RNF og prosjektledelsen har først og fremst etablert en "møteplass" for de engasjerte aktører
- Vi gjennomfører en-til-en oppgaver med nettverkets deltakere
- Vi deltar i andre prosesser og program "På vegne av Ringeriksregionen" – rettet mot FoU og næringsutvikling
 - FoU strategi for Buskerud – med BFK
 - Enova-tiltak for kommuner og næringsliv – med SINTEF
 - FoU prosjekter i NFR-regi – CenBio og andre FME program
 - Grønne kommuner – Fornybar energi – med Hadeland
- De øvrige aktører "trår til" – Ringeriks-Kraft med Klima- og Miljøstrategi, og felles plattform med Hønefoss Fjernvarme.

- **Kompetansebygging** – Initiere prosjekter sammen med
 - Industrielle aktører med utviklingsoppgaver
 - Kompetansemiljøer knyttet til Biomasse – UMB/SINTEF/Växjö
- **Gründerutvikling** – spinn off fra nettverket – knyttet til biomasse og bioenergi-utvikling.
- **Grønne kommuner** –konkretisering av oppgaver og oppdrag som bidrar både med redusert ressursbruk og bedring av miljø
- **Engasjement i andre prosjekt** og andre miljøer for å tilføre Nettverket nye impulser og muligheter – Eksempel KASK og Växjö – EU-biodrivstoff
- **Kommunene** kan stimulere lokalt og regionalt næringsliv og kan oppnå sterk og god energieffektivisering

